

Högklackat, svart och chockrosa

RUNDVIK (VK)

Svarta fodral, chockrosa stickad klänning och brudklänningar visades i en 1900-talskavalkad på Rundviksgården i onsdagskväll.

Nordmalings kommuns kvinnoprojekt stod för inbjudan.

Att det är svårt att defilera i högklackat fick mannekängerna från Artediskolan verkligen erfara. Rundviksgårdens halkiga golv gjorde det inte heller lättare.

Kläder hade lånats in för att gestalta modets förändringar från 20-talet fram till 1970-talet.

Sommarklanger

Mellan klädbytena underhöll kören Vokalerna med sommarklanger.

Under 20-40-talet användes svarta klänningar främst till fest och begravning. Även underkläderna skulle vara svarta vid sorg.

På 40-talet rådde det brist på

tyger. Mycket konstmaterial användes. Veckotidningarna gav tips om hur kostymer kunde sys om till dräkter och klänningar.

Med 50-talet svepte ett nytt tonårsmode in med modeskaparen Christian Diors "New Look". Långa vippiga kjolar, inga axelvaddar och getingmidja. Viktigt var att handskar och hatt skulle matcha.

"Kände mig så fin"

– Äh, en sådan röd sammetsklänning. Och jag minns min svarta klänning med guldtrådar. Jag kände mig så fin, viskades och tisslades det bland publiken.

Även överrockar och kappor visades upp. Den gröna lodenrocken hade väl de flesta förträngt.

Läckrast var nog trots allt 60- och 70-talsklänningarna i stickat chockrosa och nattlinne liknande limegrönt.

Till finalen visades brudklänningar i svart och vitt.

INGELA HJULFORS BERG

Elever från Artediskolans klass 9 visade modets växlingar under 1900-talet på Rundviksgården i onsdagskväll. Här en blommig klänning från 40-talet.

FOTO: INGELA HJULFORS BERG

Till finalen visades brudklänningar. Den här har använts vid ett bröllop i början av 60-talet.

Elever får antidrogpaket

NORDMALING (VK)

Lions Nordmaling har skänkt ett anti-drogutbildningspaket att användas i Artediskolans undervisning.

Lions quest, ett antidrogprogram för lärare, introducerades i Sverige 1986 för mellanstadiet. I starten var intresset ljust för programmet från skollädaingar runt om i landet.

- I dag är attityden annorlunda. I vår region kör lärare för att delta i Lions internatutbildning på tre dagar, säger Stig Liljeblad som är engagerad i Lions på distrikts- och regionnivå.

Till dags dato har 8 000 lärare i Norr- och Västerbotten utbildats av Lions. I Nordmaling har 394 lärare gått utbildningen.

Sedan tre år tillbaka finns även ett antidrogprogram för lågstadiet och förskolan. Där många fritidspedagoger och poliser har deltagit.

Lions Nordmaling har i dagarna skänkt ett speciellt utbildningspaket i drogfrågor att användas av högstadielärarna på Artediskolan. Paketet innehåller bland annat videofilmer.

- Syftet med utbildningen är att stärka eleverns självförtroende att stå emot droger, säger Stig Liljeblad.

INGELA HJULFORS BERG

FOTO: TURID AUSTVIK

President Claes Ameln och Stig Liljeblad från Lions Nordmaling överräcker ett antidrogpaket som ska användas i undervisningen på Artediskolan till rektor Cathrina Strandberg.

FOTO: INGELA HJULFORS BERG

Stående från vänster: Allan Bäckman, Folke Engström, Karl Ivar Sjöberg, Sven Olof Lindgren, Lennart Nylén, Yngve Öberg, Yngve Eriksson, Nils Johansson, Fridolf Häggström och Lennart Selander.

Stittande från vänster: Ove Carlström, Bo Holgersson, Henrik Karlsson, Helge Clason, Harald Edlund, Folke Sundqvist, Göte Bokvist, Henning Gustafsson, Tord Alm, David Edlund, Östen Hägglund och Ragnar Nordgren.

Jubilerande konfirmander

PÅSKEN 1946 konfirmerades dessa herrar i Nordmalings kyrka under ledning av komminister Herbert Forstedt. Totalt 34 pojkar deltog i undervisningen. 27 av herrarna är i livet och katekesläsningen sitter fortfarande i. Den tiden konfirmerades flickor och pojkar var för sig. Pojkarna till påsk och flickorna till pingst.

Till 50-årsjubileet den 12 maj anslöt sig 22 deltagare. De flesta är bosatta i södra Västerbotten.

Högtidsdagen firades med familjegudstjänst i Nordmalings kyrka, kaffe i församlingsgården och middag med samkväm på Levar hotell.

Kyrkvärd K G Wilhelmsson guidade på begäran deltagarna i Nordmalings kyrka och kyrkmuseet.

1996-5

Rundviksfabriken kan andas ut

Skadorna inte så omfattande som befارades – produktionen i gång om en vecka

RUNDVIK (VK)

Hela Masonite AB i Rundvik kunde dra en suck av lättnad på fredagen. När röken efter branden skingrats visade det sig nämligen att maskinerna bara fått smärre skador.

– Det är tack vare att det fanns rådgivning personal som gjorde vad den skulle och lite till, berömmar arbetsledaren Birger Nilsson.

dre rubbningar i leveranserna. Vi hade ett ganska bra arbetslag som liggande när det här hände, säger Masonites VD Kurt Faxander.

Personalen jobbar enligt gällande arbetsschema även under produktionsstoppet. – Vi kommer att kunna sätta personalen med mer än 100 arbetsuppgifter. Det ska städas och röjas upp och det ska göras reparationsarbeten, säger Kurt Faxander.

Inga permitteringar

Faxander uppger att det inte ser ut att bli aktuellt med permitteringar som en följd av branden. – Det är mycket begränsade skador på maskinerna, branden gick upp i taket och det är i h-

vudsak taket som har brunnit. Medan byggs och återställas medan produktionen är i gång.

Provisoriskt tak

I första hand blir det fråga om att ordna ett provisoriskt yttertak, så att det inte regnar in. Fläktsystemet måste också repareras innan produktionen kan komma i gång. De mer omfattande reparationserna av taket kommer att göras under sommaruppehållet i juli.

Branden började med största sannolikhet i utlastningshissen i presshallen och spred sig upp till yttertak. Brandkåren i Nordmaling fick snabbt begära förstärkning från brandkåren i Hörnefors, Husum och Umeå.

Dagen efter branden ser utlastningshissen förvänsamt oskadd ut. Den masonit som fanns i hissen är förvandlad till kol, liksom träverket i slidskenorna. I övrigt är allt intakt, så när som på elledningar och en motor.

Såg värre ut

– Det är väldigt skönt att det inte blev mera. Man var lite skräddrad under branden. Det såg värre ut än vad det var, och i och med att rök kunde man inte se omfattningen, säger arbetsledaren Birger Nilsson.

Birger Nilsson var med även förra gången fabriken i Rundvik drabbades av en större brand. – Det började på samma stäl-

le, men den gången blev det ett produktionsstopp på flera månader.

Det finns en väsentlig skillnad mellan då och nu:

– Efter den förra branden satte vi in ett sprinklersystem och det har dämpat branden, konstaterar Birger Nilsson.

Birger Nilsson var inte inne i presshallen då branden började. Det var däremot skiftbasen Birger Lundberg, som stod vid boardpressen strax intill utlastningshissen.

"Tomtebloss"

– Jag stod bara några meter därifrån, men jag såg aldrig när det började, säger han.

En av kollegerna på skiftet har beskrivit att det "såg ut som

ett tomtebloss". Troligen orsakades branden av överhettning. – Plötslig kom all rök ner från taket, berättar Birger Lundberg.

Såg inte trappen

– Jag såg inte ens trappan framför mig när jag skulle ut.

Sprinklersystemet slogs på manuellt och Birger Nilsson förmodar att det var det den kraftiga vattenduschen som pressade ner röken.

Birger Nilsson berömmar skiftbasen Birger Lundberg och de andra för deras agerande. Alla gjorde vad de skulle – och mer därtill. Därför kan Masonite AB i Rundvik köra i gång igen redan den 3 juni.

ANDERS WYNNE

Nordmaling på avvägar

Utbildning är socialdemokraternas nya framtidsvapen. En väldig satsning på högre utbildning ska bidra till att få fart på svensk tillväxt. Och därtill bidra till att halvera arbetslösheten. Även på skolans område märks ett ökat s-intresse för kunskap.

Dock inte i Nordmaling. Där går socialdemokraterna rakt motsatt väg. Genom att försöka kväsa den idérika ledningen och lärarkåren på Artediskolan visar socialdemokraterna hur de vill ha det. Inga egna initiativ på basplanen!

Det är en mycket märklig situation som har uppstått i Nordmaling. Socialdemokraterna i barn- och utbildningsnämnden har beslutat sig för en detaljstyrning av skolans arbete som är både ineffektivt och urmodig. Självfallet är det de som arbetar inom skolan som bäst kan utveckla arbetet.

Det är inte ekonomisk misskötsel som lett till att socialdemokraterna har frångått Artediskolan det lokala inflytandet. Det är gammal dålig centralstyrningsiver. Kritik och protester från lärare, elever och föräldrar har bara gjort socialdemokraterna än mer envisa.

Kulmen på galenskapen kom när socialdemokraterna förbjöd lärare från Artediskolan att gå på fortbildningskurser i England. Detta trots att man godtagit att Artediskolan börjat experiment med bred ämnesundervisning på engelska! Som väl är har denna tabbe nu undanröjts.

Kvar står att socialdemokraterna stryper initiativandan på skolan. Alla andra partier ser värdet av att ha en skolläda som satsar självständigt på kunskap. När ska socialdemokraterna komma till insikt?

Svåråtkomlig stuga brann ner

En sommarstuga brann ned till grunden i Långron, cirka två mil söder om Nordmaling, natten mot torsdagen.

Larmet gick klockan 00.56, men på grund av att det inte finns någon farbar väg var brandkåren inte på plats förrän efter en halvtimme. Då var sommarstugan redan övergående och gick inte att rädda.

Det var ett par i övre medelåldern som befann sig i stugan, som var byggd på 30-talet och av något mindre modell. De hade under kvällen eldat i en kamin och det var där branden startade. De upptäckte att det brann runt rökröret.

Extra komplicerat blev det genom att telefon saknades i stugan, vilket betydde att en

av dem fick springa cirka 400 meter till en annan stuga med året runt-boende för att larma brandkåren.

– Vi fick veta att stugan låg mycket oländigt till, berättar räddningschefen Eilas Karlsson hos Nordmalings brandkår. Vi fick ta oss fram med en bandvagn den sista biten, men det fanns ingen möjlighet att rädda stugan.

Man fick i stället inrikta sig på att inte elden skulle sprida sig vidare mot ett uthus och en annan sommarstuga, som också fanns på tomten.

Detta lyckades också brandkåren med efter ett drygt arbete i nästan tre timmar. Ett par fönsterrutor i uthuset sprack dock på grund av hetan.

OLLE GUNNARSSON

Miljöarbete gav fjällresa

NORDMALING (VK)

Fyra tjejer i Miljö klass sju på Artediskolan har vunnit andra pris i Europakommissionens tävling Ung konsument 1996. Priset är 700 ecu, eller 6000 kronor, som klassen ska använda till en klassresa till fjällen.

Syftet med tävlingen var att göra en livscykelanalys av en produkt som ungdomar använder.

Veronica Åhman, Linnéa Lundholm, Anna Andersson och Maria Stenberg valde att göra en miljöanalys av en tidning från trädets avverkning till papper, tryckning, transport och pappersåtervinning.

Med hjälp av teckningar och muntligt framförande presenterade gruppen sina resultat för

sina klasskamrater.

Bra helhetsbild

Konsumentverket, som avgjorde tävlingen i Sverige, tyckte

att tjejerna hade en bra helhetsbild på sitt tävlingsbidrag.

Totalt hade 21 tävlingsbidrag inkommit. Vann gjorde Sotennässkoan i Kungshamn som

hade gjort ett projekt om Kalles kaviar. Första pris var en resa till Bryssel och 1500 ecu.

INGELA HJULFORS BERG

Veronica Åhman, 7b, Linnéa Lundholm, 7a, och Anna Andersson, 7a, i miljöklass 7 på Artediskolan, Nordmaling vann andra pris i Europakommissionens tävling Ung konsument-96.

FOTO: INGELA HJULFORS BERG

Bil sladdade in i broräcke

NORDMALING: En singelolycka inträffade vid två-tiden natten mot tisdag strax norr om lögdebron efter E4.

Det var en personbil med tre passagerare på väg från Stockholm till Piteå som plötsligt fick sladd och körde in i broräcket.

Ingen ådrog sig några allvarliga skador. En passagerare klagade på smärtor i armen och fick föras med ambulans till Umeå universitetssjukhus.

Glad fest med Gräsmyr EFS

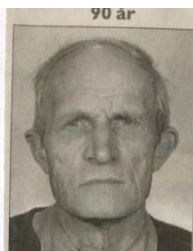
GRÄSMYR: Gräsmyr EFS hade i söndags en glad fest med Rebecca Stolpe och Byakören.

Folke Frisch inledde och sen följde ett omväxlande program med drama om Petri förnekelse och mycken sång därtill. Diakonen Rebecca predikade också. Wilma och Rune inbjöd till kaffebordet. 1500:- i missionsgåva, och bybor från Gräsmyr och andra platser åkte glada hem, efter en intressant och gripande afton.

Våravslutning i Rundvik

RUNDVIK: Vårfinal har hållits med PRO-Rundvik. David Areblad hälsade välkommen till dagens möte i Rundviksgården. Mötesförhandlingarna inramades med underhållning av en sång- och musikgrupp.

Efter lotteridragnings och bingo tackade ordföranden alla medlemmar och önskade en fin sommar.

Nittio år tisdag 21 maj Karl Sandman, Nordmaling. Han är född i Aspeå. Efter sexårig folkskola blev han hemmansägare och hade fyra kor. Så småningom började han jobba med vägarbete.

1935 gifte han sig med Hildur, f. Hörnell. Paret fick tre barn. Bland Karls uppdrag genom åren märks ordförandeskapet i EFS i Lögdeå samt sysslan som söndagsskolelärare i många år. Karl blev änklings 1988.

Sedan tre år tillbaka bor han på Strandholmen. Hans syn är dålig på grund av en propp som skadat syncentrum.

I övrigt är han dock vital, vilket märks på intressena. Fiske, jordgubbsodling, vedhugning, läsning och korsordslösning är några av dem.

Elvinst går till kulturen

NORDMALING: När Nordmalings energibolag såldes till Gräningevarken i julas beslutade kommunstyrelsen att omfördela de minskade uppvärmningskostnaderna för kommunens fastigheter till kulturprojekt för barn, ungdomar och äldre, totalt 350 000 kronor.

Barn- och utbildningsnämnden har lämnat förslag på kulturprojekt för drygt 50 000 kronor under 1996 som har godkänts av kommunstyrelsens arbetsutskott.

Sagostunden i biblioteket får 3 000 kronor per termin, kulturcafédag i biblioteket 2 500 kronor, musikalprojektet i Artediskolan 25 000 kronor, författarbesök i Kyrkovallens skola 14 136 kronor samt dramavecka i Gräsmyr 5 000 kronor.

Låga pojkbetyg oroar skolledning

NORDMALING (VK)
Medelbetyget för pojkar i årkurs 9 i Nordmaling ligger mycket lågt än för riksgenomsnittet.

Det visar skolverkets kommunrapport för Nordmalings kommun 1996.

– Det är oroväckande, tycker Gunnar Viklund, s. barn- och utbildningsnämndens ordförande.

Enligt skolverkets rapport var medelbetyget för nordmalings- elever i årskurs 9 som gick ut våren 1995 3,02. Flickornas medelbetyg var 3,27 och pojkarnas 2,76. Riksgenomsnittet låg på

3,2 med medelbetyget 3,35 för flickor och 3,07 för pojkar.

Nordmalingspojkarnas låga medelbetyg i fjol oroar barn- och utbildningsnämnden. Artekolans rektor Kjell Nilsson och Cathrina Strandberg är dock inte alls förvånade. De menar att jämfört med andra landsbygdskommuner är betygsskillnaden inte fullt så stor. Men visst finns det anledning till oro.

Tiondel dyslektiker

– Omkring tio procent av Artekolans 330 elever har läs- och skrivsvårigheter. De flesta är pojkar. Detta är inget nytt problem. Vi påpekar redan i fjol för barn- och utbildningsnämnden att situationen är alarmerande, säger Cathrina Strandberg.

Barnpsyk har varnat

För att locka fram elevernas intresse och självförtroende för det skrivna ordet arbetar Artekolans lärare även med något som de kallar läs- och skrivprocessen.

– Det är ingen sjukdom att ha en långsam inläring. Det här är elever som behöver särskild hjälp under hela skoltiden. Men resurserna är för små och ytterligare nedskärningar är att vänta, säger Kjell Nilsson.

Hälften av speciallärartjänsterna har försvunnit under de senaste årens nedskärningar i barn- och utbildningsnämnden. Samtidigt varnade för drygt ett år sedan Barn- och ungdomspsykiatri Umeå för att Nordmaling har ovanligt många skolbarn med psykosociala problem. Dessa behöver också extrahjälp i undervisningen.

Pojkar mognar senare

– Vi har elever som inte klarar en normal klassrumsundervisning. Elever som kräver all uppmärksamhet av en speciallärare. Politikerna i kommunnämnden försöker att inrätta en specialverksamhet för de här eleverna men ännu har ingenting hänt, säger Kjell Nilsson.

Omfördela pengar

– För att få en lösning på problemet måste vi omfördela skolans resurser inom befintlig ram för att de elever som behöver stöd ska få hjälp redan från början. – Man kan ju undra om resurserna har fördelats rätt. Alla

I allmänhet är det inget ovanligt att pojkar på högstadiet har låga betyg än flickorna. Pojkar mognar något senare än flickor. Redan i gymnasiet har pojkar tagit igen flickornas försprång.

Desutom kan medelbetyget för flickor variera från år till år. Medelbetyget för pojkarna i nian 1994 var 3,02 och flickorna 3,18. Medelbetyget för samtliga elever var 3,11.

Tätortspenari?

– Vi vet att det generellt finns många elever med problem i Nordmalings kommun. Vi ska ta reda på var de kommer ifrån och se om det är ett tätortspenari.

– Det finns många faktorer som kan spela in när det gäller betygen. En faktor kan vara att föräldrar i Nordmalings kommun lär ha den lägsta utbildningsnivån i Västerbottens län, fortsätter han.

INGELA HJULFORS BERG

Norrfors räddningskår hotad

NORRFORS (VK)

Räddningstjänsten i Norrfors är hotad. Nordmalings kommun har inte råd att betala alla fasta kostnader ensam.

De vädjar nu till Bjurholms kommun om en samfinansiering för att kunna behålla nuvarande räddningsstyrka.

Nordmalings kommun vill minska sina kostnader för räddningsstyrkan i Norrfors med 150 000 kronor.

Om Bjurholms kommun bidrar med halva kostnaden anser Nordmalings kommun det vara möjligt att behålla räddningstjänsten i nuvarande skick.

Räddningsvärn

I dagsläget har Bjurholm ett avtal med Nordmaling som innebär att de betalar för de räddningsinsatser som räddningsstyrkan gör i Västanfjällsområdet – Mjösjöby, Bredträsk, Karlsbäck.

Kommunförbundet har

rätt Nordmaling att förhandla med Bjurholm om att vara med och betala de fasta kostnaderna för Norrfors räddningstjänst.

Bjurholms kommun förväntas lämna besked senast 14 maj. Om de säger nej ersätts räddningsstyrkan med ett räddningsvärn.

Försäkring

Det innebär att en deltidanställd brandman försvinner. Kvar blir en brandförman och ett frivilligt räddningsvärn utan fast jourersättning som rings in vid behov.

– Det här innebär helt klart en försäkring för hela räddningstjänsten i Nordmaling. Det bästa vore om Bjurholm och Nordmaling kunde dela på de fasta kostnaderna.

– Frågan är vilket behov av skydd Bjurholm anser sig behöva för det här området i framtiden, säger Eilas Karlsson, räddningsschef i Nordmaling.

INGELA HJULFORS BERG

1996-5

Stopp för över- tid och inköp ska rädda Nordmaling

NORDMALING (VK)

Inköpsstopp, övertidsstopp och kortare sammanträden ska rädda Nordmalings kärva ekonomi. Det beslutade kommunstyrelsen i tisdags.

Enligt den senaste budgetutfallsprognosen först halvåret 1996 uppvisar socialnämnden minus 5,9 miljoner, Barn- och utbildningsnämnden minus 4,8 miljoner, Tekniska utskottet minus 652 000 kronor och allmän förvaltning, räddningstjänsten minus 200 000 kronor.

Det är främst de ökade interkommunala ersättningarna för gymnasieeleverna och de ökade socialbidragsutbetalningarna som har bidragit till underskotten i barn- och utbildningsnämnden och socialnämnden.

Mindre skatt

Samtidigt förväntas kommunens skatteintäkter minska med 1, 5 miljoner och pensionsskuldsuppräknningen öka från 4,5 miljoner till 6 miljoner i budget 1996.

För att hejda underskotten vill kommunstyrelsen omgående införa inköpsstopp för alla kommunala förvaltningar, övertidsstopp, begränsa sammanträdestiderna till max åtta timmar.

En genomgång och analys av kommunens samtliga verksamheter är också planerad.

– Detta är en signal till alla nämnder. Läget är kritiskt. Vi vill inte uppleva bokslut 1994 igen som slutade med 17 miljoner i underskott, säger kommunalrådet Ulla-Maj Andersson.

Reserverade sig

De borgerliga partierna reserverade sig mot arbetsutskottets förslag. De ville även införa anställningsstopp och investeringstopp.

– Anställningsstopp blir inte

aktuellt förrän till hösten. Vi måste effektivisera organisationen. Vi kan inte utesluta att en del uppsägningar av kommunpersonal måste genomföras. Personal- och arbetsutskottet har fått i uppdrag att se över personalläget till i augusti. Vi kommer att börja i kommunhuset, säger Ulla-Maj Andersson.

Emot tjänstetillsättning

En vakant tjänst på personalavdelningen kommer att utannonseras inom kort. Men borgarna är inte fullt så positiva till tillsättningen. De tycker att det är fel att tillsätta en tjänst när alla förvaltningar måste spara.

– Personalkontoret har stor arbetsbelastning och hinner inte få ut handlingar i tid. Det gagnar kommunen att tillsätta tjänsten, säger kommunalrådet.

Länsrätten i Västerbottens län har begärt att kommunstyrelsen ska yttra sig över moderaten Jan Granlunds överklagan om bidrag till Norrforsbygdens Utvecklingscenter AB. Moderaterna deltog inte i beslutet. Kommunstyrelsen svarar länsrätten att de anser att fullmäktige inte tagit något felaktigt beslut beträffande bidrag till utvecklingscentret. De menar att det handlar om bidrag till ett ideellt bolag.

Pooler på campingen

I konkurrens med tre entreprenörer har tekniska utskottet antagit Mickes bygg- och service, Mikael Sandström, Nordmaling anbud på att bygga två pooler på Rödviens camping för 1,9 miljoner. En pool 8,5 gånger 25 meter och en barnpool på 5,5 i diameter. I anbudet ingår även en omklädningsbyggnad. Så fort byggnadslovshandlingarna är klara kommer bygget att påbörjas. Byggtiden beräknas till åtta veckor. Första doppet kan bli aktuellt först i augusti.

INGELA HJULFORS BERG

Några sista ord, Ulla-Maj...

SVAR TILL Ulla-Maj Andersson.

Det börjar vara dags att summera vad vi inte var överens om, någonstans bör även denna dialog få ett slut.

I motsats till dig vidhåller jag fortfarande att även kommunens administration måste effektiviseras och nedskärningarna vara minst i samma omfattning som de andra kommunernas verksamheter. Du försvaret dig med att det är dålig personalpolitik i mitt agerande, argumenterar om kommunens tidigare missköta ekonomi etc.

Javisst, men desto större är ju behovet av en effektiv och resurssnål administration.

Sen, detta med näringslivsutvecklare, fullmäktige beslutade med voteringsiffrorna 16-15 att tillsätta denna tjänst, att motförslaget ej var avslag utan återremiss berodde bl a på ett mycket virrigt och dåligt beslutsunderlag, signerat Ulla-Maj Andersson.

Skattehöjning, det skriver Du var bra, men jag tror att de negativa följderna uppväger fördelarna med sådan inkomstökning. Kommunalskatten är den skatt som mest drabbar de små inkomsttagarna, påverkar in- och utflyttning, minskar köp-

kraften, ökar behovet av socialhjälp etc.

Att sen "gräva ner" mer än ett års skattehöjning i Rödviens är också nåt annat som vi inte blir överens om.

Och så detta med kommunens borgensåtagande, att Du inte kan (vill) förstå att det är vid det första tecknandet av ett borgensåtagande man skall protestera, förutom i fall där tjänsteman tecknat borgen så har socialdemokrater deltagit och tillstyrkt besluten. Det är stor skillnad att teckna och infria borgensåtagande, vid infriande av borgen finns knappast valmöjligheter.

Du påstår att jag skulle ha prioriterat KIVÖ i något sammanhang, jag har mig veterligt aldrig varit med vid beslut om borgensåtagande, däremot har jag haft det tvivelaktiga nöjet att effektuera borgenskostnader där socialdemokrater varit medagerande vid borgenstecknandet.

Alltså, jag vidhåller fortfarande, sopa uppifrån!

Sven Lundberg

...tack ska du ha!

HEJ ULLA-MAJ med flera politiker i Nordmaling.

Tack för att ni stötte till pengar för vårt "Kom An"-projekt. Det har varit lite svårt och trögt från början. Men det här kommer att leda till positiva saker för personal, vårdtagare och hela kommunen.

Vi har många fina idéer som

vi senare ska framföra. Lite kan vi kanske förändra på detta år, men det är ju kommande år framåt 97-98, som man kan få se resultat. Vi hoppas att ni lägger undan pengar nästa år också till detta projekt.

Väglidarna för "KomAn"-projektet

FOTO: ASTRID HÄGGSTRÖM

På ett berg av kläder och leksaker sitter elever från Lögdeå skola. Över 32 kubikmeter har givmilda kommunbor skänkt till stödföreningen för barnhem nummer sju i Taganrog, Ryssland.

Elever skänker 30 000 till ryskt barnhem

NORDMALING (VK)

Över 32 kubikmeter kläder har elever, personal och föräldrar i Nordmaling och Lögdeå skänkt till stödföreningen för barnhem nummer sju i Taganrog, Ryssland.

Artediskolans elever skänker närmare 30 000 kronor från årets operation dagsverken till barnhemsbarnen.

För tre år sedan bildade den världsberömda ryske ishockeymålvakten Vladislav Tretjak tillsammans med det svenska ishockeyförbundets före generalsekreterare Stig Nilsson en förening för barnhemsutbyte med Sverige. Sedan starten har ett 100-tal ryska barn tillbringat sommarlov hos svenska familjer.

På barnhem nummer sju i Taganrog, en industristad 100 mil söder om Moskva, bor 85 barn i åldrarna 3 till 18 år. Varje år tar den svenska stödföreningen för barnhemmet, som består av ett 60-tal medlemsfamiljer, emot 25-30 barn i sina hem.

Lider stor brist

Många utav barnen är föräldralösa eller har missbrukande föräldrar som är frändömda vårdnadsrätten för sina barn. Barnhemmet lider stor brist på mat, kläder, leksaker och andra viktiga förnödenheter.

Astrid Häggström och hennes familj i Lögdeå är stödfamilj till Alicia, 11 år. I våras tog Astrid initiativ till en klädinsamling i Nordmaling med omnejd till förmån för barnhemsbarnen i Taganrog.

- Kommunen ställde upp med att gratis trycka upp ett utskick som jag delade ut på skolorna i Nordmaling och Lögdeå. Och vi har fått ett otroligt gensvar. Hela 32 kubikmeter kläder har folk skänkt till oss. Nästan två fulla lastbilar, säger Astrid och skinner med hela ansiktet.

Elever skänker pengar

Eleverna på Lögdeå skola har hjälpt till att packa. Artediskolans elever bestämde sig för att också dra sitt strå till stacken. De skänker hela summan, cirka 30 000 kronor, från årets operation dagsverken till barnhemsbarnen.

- Vi visste inte att de hade valt våran förening. Pengarna damp ned i rätt ögonblick. Barnhemmet hotas av en svältkatastrof, bristen på mat är akut. Med de här pengarna kommer de att kunna köpa in de förnödenheter de behöver, säger Astrid.

Elevrådets ordförande Magnus Tillqvist tycker att det var självklart att skicka pengarna till ett barnhem i Ryssland.

- Hela skolan röstade för barnhemmet i Taganrog. Vi är alla medvetna om den nöd och fattigdom som finns bland barnen i Ryssland. Och vi kände att

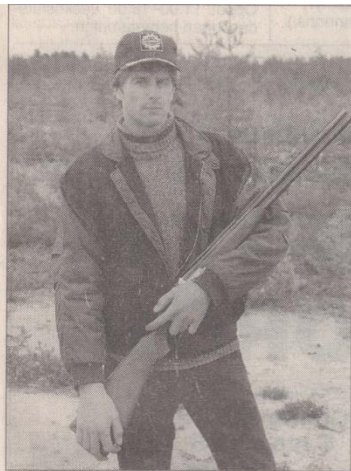
vi ville hjälpa dem, säger han.

Fler och fler familjer har visat intresse för att ta hand om ett ryskt barn på sommarlov. Att det skulle vara en otjänst att ta barnen till Sverige några veckor per år och sedan skicka hem dem igen tycker inte Astrid.

- Vi har kollat hur barnen mår när de är tillbaka på barnhemmet. De är helt förändrade. De är målinriktade och positiva. Det är som om de fått en kick att kämpa vidare. De som har varit i Sverige är dessutom oftast duktigast i skolan, säger hon.

-Vår uppgift som stödfamilj är att ge barnen en chans till familjeliv och kärlek. Helt enkelt ge dem ett människovärde.

INGELA HJULFORS BERG

Bäst med 34 hagel på insattstjädern var Patrik Lind från Umeå.

Fyra sköt fullt i Nordmaling

Det blev en liten rump-huggen bana när det sköts hagelstig i Nordmaling. Det planerade strömvabrottet i Olofsforsområdet blev längre än väntat och sista stationen som var lagd på rådjursbanan fick skjutas stillastående.

Detta ledde till att det blev rekordjämnt uppe i toppen där det var många som sköt mycket höga poäng. I den öppna klassen var det fyra som sköt fullt, 160 poäng.

För att skilja skyttar på samma poäng åt räknar man alla hagel i ett bestämt mål. En av minkarna var skiljemål vilket

gjorde att Fredrik Vernersson från Bjurholm tog hem förstapriset, en fin jaktjacka plus en inteckning i Utterströms fina vandringspokal som nu gått sedan 1983.

Minsta möjliga marginal

Tvåa blev hemmaskytten Anders Häggström som med 20 mot Fredriks 29 i skilje återigen fick se sig snuvad på förstaplatsen med minsta möjliga marginal.

Även Anders Gustavsson, Nordmaling och Roger Jonsson, Vindeln sköt fullt, men slutade trea respektive fyra med sämre skiljepoäng.

Dubbelseger i äldre oldboysklassen blev det igen för hemmaskyttarna Sture Sjöberg och Arne Forsberg. Men denna helg blev det ombytta roller med Arne på 156,3 p före Sture. I Yngre oldboys var Paul Niskanen även han Nordmaling nära att fylla men tappade tre hagel på första stationens hare, som han definitivt inte var ensam om.

– Märkligt när 65 av 99 startande tappar på denna "lätta" figur, funderar stationschef Tomas

Häggström. Många skjutere alldeles för tidigt på haren, vilket ger mycket mindre träffyta på lappen, som gott och väl räcker till för halv choke, avslutar Tomas.

Tomas yngste grabb Mikael vann lite överraskande juniorklassen på fina 154 p. Därmed slog han tillbaka klubbkompisen Örjan Forsberg med tre hagel.

Nytt namn på damsidan

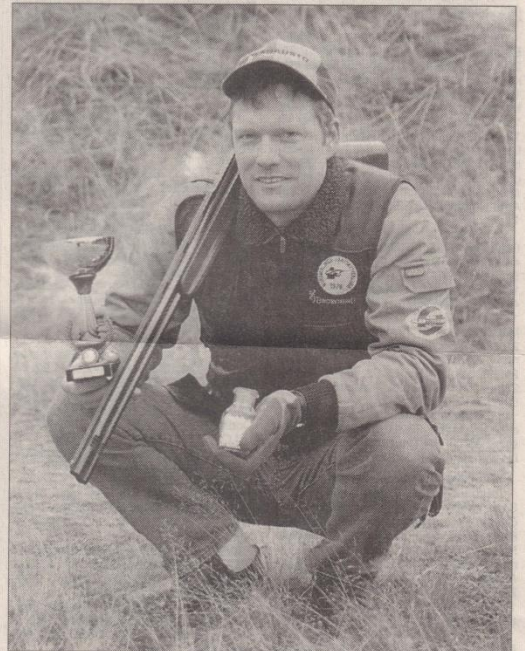
Ätta juniorer till start pekar åt rätt håll mot förre helgens fyra.

På damsidan var det glädjande nog ett nytt namn överst. Med starka 149 p vann Jeanette Göteston, Vindeln i sin första start på Nordmalingsstigen. Brattvalls Jessika Eriksson och Klabböles Kikki Månsson hade en hård strid om andraplatsen som Jessika gick segrande ur med 1 p. Tävlningen ingår som en av de 330 kvaltävlingar runt om i Sverige i Huskvarna jakt journalen cup. De bästa i varje klass kvalar in till en rikssemifinal senare i augusti som i år går i Uppsalastrakten.

PETER GUSTAVSSON

Uppgradade stolta mästerskyttar som vann Nordmalings hagelstig, fr v Paul Niskanen, Nordmaling i YO, Arne Forsberg, do i ÅO, Jeanette Göteston, Vindeln damsegrare och totalsegraren i öppen klass Fredrik Vernersson, Bjurholm. (Saknas Mikael Häggström, juniorsegrare).

Med ett halvt kilo silver i näven poserar en helnöjd Martin Hörnquist, Nordmalings Jsk, efter segern i Silverduvan i Bureå.

Gulddjakten gav silver

Det var Martin Hörnquist, Nordmalings Jsk, som drog längsta strået i jakten på Silverduvan, skeettävlingen i Bureå på lördagen.

I det småregniga och kylslagna vädret var det Börje Lundin, Sävars Jsk, som började i stor stil med 24 duvor. Men han lyckades inte hålla stilen riktigt utan tappade till 20 runden efteråt.

Ändå höll Börje undan i halvtid med en duva tillgodo på Martin Hörnquist och Hans-Åke Andersson, Skellefteå/Bureå

ssk. Men sedan var denna skeettävling en hård kamp mellan de två sistnämnda.

Press på Martin

20 mot 22 i tredje och Andersson avslutade med ytterligare en 22-runda vilket satte press på Martin. Och visst visade han sin klass igen.

Med utmärkta 24 i sista serien kom Hörnquist precis ikapp och med 87 duvor i bagaget var det så dags för finalrundan för de bästa. Men inte ens där ville någon ge sig i guldkampen. 23 för bägge

slutade med 110 duvor av 125 totalt vilket är fullt godkänt med tanke på vädret. Då fick sudden death tillgripas för att avgöra vars det halv kilo silver, som var förstapris, skulle hamna.

Båda fyllde platta ett och två men på tredje föll avgörandet. Hans-Åke tappade då dubbel-tornet vilket gav Martin chansen. Och än en gång i stora sammanhang visade Hörnquist prov på fina tävlingsnerver och sköt hem segern genom att fylla tredje plattan.

PETER GUSTAVSSON

VÄSTERBOTTENS-KURIREN lördag 11 maj 1996

Tänk om Gunnar Viklund!

VAKNA GUNNAR Viklund! Vi är på väg in i ett nytt sekel.

De ideal du företrädare har redan placerat Nordmaling i strykklassen. Nu måste du tänka om.

VK:s artikel i onsdags var avslöjande i sin enkelhet. Eleverna i Nordmaling är redan på högstadienivå i underläge mot sina kompisar i andra kommuner. Medelbetygen både för pojkar, flickor och grupperna tillsammans är under såväl riks- som glesbygdsgenomsnitt. Det finns till och med högstadieelever som inte ens kan läsa och räkna. Skrämmande!

Jag håller med dig i den oro du ger uttryck för. Men jag instämmer inte i din syn på hur problemet ska lösas.

Jag förstår ditt dilemma. Du

är politiker och du bär huvudansvaret. Vi förväntar att du vet vad som behövs. Ditt problem är din egen okunnighet.

I EN krympande ekonomi måste vi våga satsa på dem som vill utvecklas. Annars hamnar alla på efterkälken.

Som ordförande för barn- och utbildningsnämnden ska du försvara utbildning och kompetens. Gör du det? Med att ytterligare omfördela resurserna? Med mera stöd åt dem som inget vill göra? Genom att ta från dem som är skötsamma och inget säger? Genom att satsa på dem som inget vill göra?

Visst! Jag spetsar till orden. Men det är för att de ska bli lättare att förstå.

Som förälder vill jag att mitt barn ska få en bra utbildning på högstadiet i Nordmaling. Jag vill att hon ska ha samma, helst ännu bättre, möjligheter än hennes blivande kompisar på gymnasiet i Umeå. Det du säger är att du vill satsa mer på dem som är sämst i klasserna. Inte vill jag det! Jag tror inte att det höjer genomsnittsbetygen vare sig på kort eller lång sikt. Kunskap kan man lockas till! Men inte tvingas.

DIN KOMMENTAR om att vi nordmalingsföräldrar i genomsnitt är dåligt utbildade är säkert korrekt. Men även om så skulle vara fallet så får det inte bli en förklaring och ursäkt från din sida till varför våra barn inte vill läsa. De måste sti-

muleras. Ges möjligheter. Inspireras.

Okunnig om exaktheten dristar jag mig till att påstå att vi är många, om än dåligt utbildade, föräldrar som vill ge våra barn en bättre start i vuxenlivet än vi själva fått. Hur gärna jag än vill så tror jag inte att ditt påstående om att de "duktiga klarar sig" längre är gångbart. I dag räcker det inte med att ha gått grundskolan.

Sälla dig till oss och applådera även de lärare som är beredda att hjälpa oss i vårt föräldraansvar. Jag uppskattar dem som åker till England och önskar att jag själv blivit erbjuden skolundervisning på engelska i samma utsträckning.

Pappa O

Skandalös s-politik i Nordmaling

I EN artikel i VK, torsdag 11 april, kunde man läsa om att s-politikerna i Nordmalings utbildningsnämnd avsåg sig stipendier om drygt 50 000 kr från skolverket. Efter starka påtryckningar från bland annat föräldrar ändrade de så småningom sitt beslut.

Den hanteringen av s-politikerna är en stor skandal. När Artediskolan kan erbjuda kommunens ungdomar denna fantastiska möjlighet, att få en stor del av sin undervisning på engelska under högstadietiden, då är det förvånande att socialdemokraterna försöker att sabotera detta.

Visserligen är det tio år sedan den internationella statsmannen Olof Palme mördades, men inte kunde man ana att socialdemokraterna i Nordmaling redan hade glömt honom

och hans omfattande språkkunskaper. Eller kan det rent av vara så att Nordmalings samhälle klarar sig bra utan omvärldskontakter i framtiden? Är det som ett isolerat LO-distrikt som Nordmaling ska locka hit nya företag och invånare?

ENLIGT EN artikel 18 april menar Gunnar Viklund, s, trots alla fadäser, att han som politiker bäst vet hur pengar ska användas inom skolverksamheten. När och var har Gunnar Viklund inhämtat denna professionella kompetens?

Gunnar Viklund lever tydligen kvar i ett förgånget hierarkiskt samhälle. Uppseendeväckande är att dagens s-politiker i Nordmaling försöker återinföra det gamla patronsamhällets regel- och ordregivningssystem.

Det som förefaller lika häpnadsväckande är Ann-Christin Perman avslöjande om att innevarande budget har ett underskott på nästan sex miljoner kronor. Är detta möjligt redan efter tre månader av ett budgetår? Utifrån artiklar om bland annat barnomsorgen i Grämyr kan man kanske dra slutsatsen att ansvariga ägnar sig åt helt fel saker i verksamheten. Det är otvivelaktigt så att nämnden har en chefstjänsteman och därtill en ordförande som också har en viss tjänstgöring på kommunkontoret. Vilket ansvar kommer revisorerna att utkräva av de ansvariga och deras amatörmässiga budgetarbete?

NÄR JAG nyligen svarade på en enkät om en eventuell gymnasieskola i Nordmaling hade

jag ingen aning om att Gunnar Viklund, i artikeln 18 april, skulle offentligt uttrycka sin misstro om både föräldrars och elevers åsikter och dessutom fullständigt ignorera dem. Men det är ju politikerna som bestämmer, för att citera Ann-Christin Perman. Vad månede bliva av denna kommun?

Hur länge ska arbetarkommunen i Nordmaling tillåta att Gunnar Viklund och Ann-Christin Perman gör barn- och utbildningsnämnden till ett allmänt åtlöje?

Många av oss nordmalingsbor har vårt arbete i Umeå och måste vid det här laget bestämt överväga att lämna Nordmalings kommun.

Förälder i Nordmaling

Bra personalpolitik ska även gälla Nordmaling

EN PERSONALPOLITIK som tillåter kommunens anställda att få såväl ansvar som befogenheter, är en mycket viktig del för att olika verksamhetsgrenar ska fungera bra. Personal som tillåts växa i sitt arbete, och som får uppskattning för detta, gör en bättre arbetsinsats, än om vederbörande nonchaleras och kritiseras.

Tyvärr så upplever vi att den socialdemokratiska majoriteten i Nordmaling för en mycket dålig personalpolitik, vilket i sin förlängning innebär en försämring av den kommunala verksamheten. Ett citat ur det av kommunfullmäktige nyligen fastställda personalpolitiska programmet är värt att påminna om: "Varje anställd skall också ha möjligheter att utvecklas i sitt arbete och känna uppskattning." Detta bör även den socialdemokratiska majoriteten i Nordmaling visa kommunens anställda.

Folkpartiet liberalerna i Nordmaling

1996-5

Ny pastor i Nyåker

NYÅKER: Vid söndagens gudstjänst i Nyåkers kyrka installerades Ann-Christin Wahlström som pastor. Wahlström som har sina rötter i Västerbotten, kommer närmast från Norrtälje, där hon tidigare tjänstgjort. Wahlström kommer att tjänstgöra inom Nordmalings församling med huvuddelen av sin verksamhet inom Nyåker-Hörnsjöområdet.

Vid gudstjänsten som leddes av komminister Karin Nyländer, predikade Ann-Christin Wahlström över orden från Joh. 13:31-55 om Kristi förhållande, men också betonade, att kärleken till Kristus och till varandra, är den framtidsväg vi bör vandra. NOA-kören under ledning av Ulla Holmlund sjöng ett antal sånger under gudstjänsten.

Vid det efterföljande kyrkkaffet frambars ett antal välkomsthälsningar till familjen Wahlström, dels från representanter för de olika missionsföreningarna inom kretsen, samt från EFS i Västerbotten och från Nordmalings församling.

Det har varit roliga och intressanta år, men nu är det lämpligt att avgå, sade Gunnar Hartman som uppvaktades med konstverk av vice ordföranden Jan Furu och blommor av nya ordföranden May Lundgren (t v).

Söker lokal med ljus och lykta

NORDMALING: Undersök möjligheterna att hyra en ledig affärslokal eller lägenhet för att ordna konstutställningar. Det rådet fick Nordmalings konstförening vid sitt årsmöte härnäst i Artediskolans cafeteria inför ett 40-tal medlemmar.

Ända sedan Vallstugorna upphörde att vara utställningslokal har konstföreningen sökt med ljus och lykta efter någon lokal i Nordmaling för att kunna visa utställningar - men utan framgång. Detta har haft en hämmande verkan på föreningens aktiviteter. De senaste åren har föreningen i stort sett endast köpt in konstverk som därefter utlottats bland medlemmarna. Ändå har föreningen närmare 300 medlemmar vil-

ket visar att intresset för dess verksamhet är grundmurat.

Det blir nu ett uppdrag för den nya styrelsen med nyvalda ordföranden May Lundgren i spetsen att söka få fram en utställningslokal.

- Det kan ju gå att hyra en lokal för en kortare tid, menade förlagsställaren Sture Hansson.

Gunnar Hartman, som varit ordförande ända sedan han blåste nytt liv i den då avsomnade föreningen för 17 år sedan, hade omböjt återval och i hans ställe valdes nu May Lundgren till ledare för föreningen. I styrelsen i övrigt omvaldes Håkan Johansson och Jan Furu, medan Christina Ström blev ny styrelseledamot. Till revisorer utsågs Lasse Eriksson och Stig Liljebäck.

FOTO: INGELA HJULFORS BERG

– En rejäl högskoleutbildning kan hjälpa folk ur arbetslösheten, anser samhällsforskaren Nils-Gustav Lundgren, Tekniska högskolan i Luleå.

Språk viktigt i framtiden

NORDMALING (VK)

– Att kunna kommunicera på svenska och engelska blir allt viktigare. Det är där den största utslagningen på arbetsmarknaden kommer att ske i framtiden.

Det hävdade samhällsforskaren Nils-Gustav Lundgren från Tekniska högskolan i Luleå under en föreläsning för personalen på Artediskolan om 90-talskrisen i Norden.

Totalt 35 miljoner människor är i dag arbetslösa i OECD-länderna. Sverige har 600 000 arbetslösa. Arbetslöshet är framför allt ett europaproblem menar Nils-Gustav Lundgren. Europa lider av gammal industri och hänger inte med i utvecklingen.

Lundgren har forskat i Nordens 90-talskris och funnit att Sverige har varit den största förloraren. Framför allt norra Norrland.

Västerbottens län har klarat sig bättre än Sverige och Norrbotten i genomsnitt tack vare liten byggkris och att antalet of- fentliga anställningar har ökat menar han.

– Umeå har gynnats före Luleå när det gäller placering av statliga verk. Värst har 90-talskrisen slagit mot inlandet, Storuman, Sorsele och Dorotea.

Utslagning

Den största utslagningen på arbetsmarknaden under 90-talet återfinns bland de som har högst nio års grundskola bakom sig jämfört med de som har gymnasieutbildning. Vinnarna är de med högskoleutbildning.

Under åren 1987–1993 försvann i Sverige 721 000 korttidsutbildade jobb. 100 000 jobb försvann för de med 11-årsutbildning. Samtidigt ökade antalet jobb med krav på högskoleutbildning med hela 175 000 under samma tid.

Det är framför allt datorisering under 90-talet som har gjort att många korttidsutbildade jobb har försvunnit. Nya funktioner på arbetsplatserna har ökat efterfrågan på högskoleutbildat folk.

– Förmågan till språkbehandling har blivit mycket viktigare. Plössligt blev det väldigt viktigt för även en äldre tjänsteman i Norrbotten att kunna kommunicera på engelska. Yngre är oftast mycket duktigare på språk och deras kunskaper gjorde att bland annat många sekreterarjobb blev överflödiga, säger han.

Han är själv förvånad över att efterfrågan på högskoleutbildat folk har fått en sådan rejäl skjuts framåt. Men arbetslösheten i Sverige är också ett konjunkturfenomen. När ett företag går dåligt väljer man att först säga upp lågutbildad personal. Högutbildade experter jobbar ofta nära beslutsfattarna. De är svårare att göra sig av med. Nyrekrytering av experter är dessutom kostsammare och krångligare att genomföra än att nyanställa lågutbildad personal anser många företag.

Löneskillnader

Som följd av utslagningen tror Lundgren att vi kommer att få se mycket större löneskillnader i Sverige. Men var jobben ska skapas och av vem vill han inte sja om.

– Jobb kommer att skapas inom alla branscher för de med högskoleutbildning. Men inte inom kultur och media. Naturvetare och tekniker med språkkunskaper har goda framtidsutsikter.

– Enligt en attitydundersökning tror sex norrlänningar av tio att det går lika bra att få jobb utan utbildning. Men det är en villfarelse. En rejäl högskoleutbildning kan ta folk ur arbetslösheten, fortsätter han.

INGELA HJULFORS BERG